

El Temps

Nova
maqueta

Nous
opinants

Nou
format

Nou
Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltemps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltemps.cat](mailto:subscripcions@eltemps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores

LA GALERIA

literatura

J.D. BEZSONOFF
<http://mitrophone.vefblog.net/>

El capità Haddock i el moscat de Ribesaltes

Quan era petit, vaig començar a llegir amb *Les lletres del meu molí*, com tots els petits francesos de la meua generació, abans de descobrir la varietat i la bellesa del món amb les aventures de Tintín. A Chilly-Mazarin, hi vivien dos amics de ma mare, l'Hélène i en Bernard, que posseïen la sèrie completa. En arribar a casa seua, els saludava i pujava tot seguit al primer pis, on devorava un nou àlbum. Mai no he llegit amb tanta avidesa com en aquell temps. Recordo quan vaig veure *Tintín i el llac dels taurons* al cinema dels Angles, el poblet del Capcir on pasàvem l'estiu. Sota les aigües del llac de Flechizaff vaig reconèixer el llac de Matamala. M'imaginava que, en lloc de recórrer Sildàvia, Tintín hauria pogut visitar el nostre país.

Sempre m'ha meravellat l'acceptació de Tintín a Catalunya. És un personatge tan arrelat al país que l'han catalanitzat del tot com Pablo Picasso, el doctor Sam Abrams, Roger de Flor o Mathew Tree. S'acaba de publicar *Tintinaires de Catalunya*, una miscel·lània molt simpàtica. Aquesta obra va molt més enllà d'un senzill homenatge. A través de la meravellosa història de Tintín a Catalunya, explorem el nostre passat recent. He de recordar que, per als catalans del Nord, Tintín forma part del nostre ADN. L'hem mamat amb tota la cultura francesa i la seua germaneta belga com les cançons de Jacques Brel, les novel·les de Georges Simenon. Allò que m'ha sorprès és

la publicació atzarosa de les aventures en català. Jo les he llegides seguint l'ordre cronològic. Aquest llibrot és una delícia, un viatge cap al passat. M'han encantat els retalls de la premsa d'aquella època, en particular *La Vanguardia Española* i *Los Sitios de Girona*. Tintín corre a dalt d'una publicitat "*para los mayores*" de les obres completes de Joan Maragall en dos volums de la biblioteca perenne. També m'ha interessat força

la conversa amb Conxita Zendrera, que va traduir al castellà les aventures. M'ha colpit, ho confessi, la reproducció de la carta a Albert Manent on Joaquim Ventalló s'ofereix com a traductor "de franc, si cal" (pàgina 40) perquè no volia que el Tintín no "qued(és) una cosa carrinclona en català" (ibid).

Quina abnegació!
Quin amor de la llengua!
Emetré, però, una petita reserva. A la pàgina 46 citen una frase de Salvador Garcia-Arbós. "Les traduccions d'aquest periodista del temps de la República exiliat uns anys a França van ser tan riques, magistrals, que

donaven valor afegit als textos genuïns de Georges Rémi, fins al punt que hom podria pensar que Hergé ha estat el traductor al francès de Ventalló, tal com Dickens ho ha estat de Carner". Tinc àlbums de Tintín en rus, en afrikaans, en occità llenguadocià i us puc assegurar que l'original francès té una sabor, una finor inoblidables. El senyor Garcia-Arbós posa més pa que formatge. Llamp de llamp de rellamp de contrarellamp!

Tintinaires de Catalunya

DAVID BAKER, JACINT GUILLEM,
JOAN TRULLS, PAU VINYES I ROIG

Edició Llop Roig
Sant Andreu de Palomar
Tardor de 2016